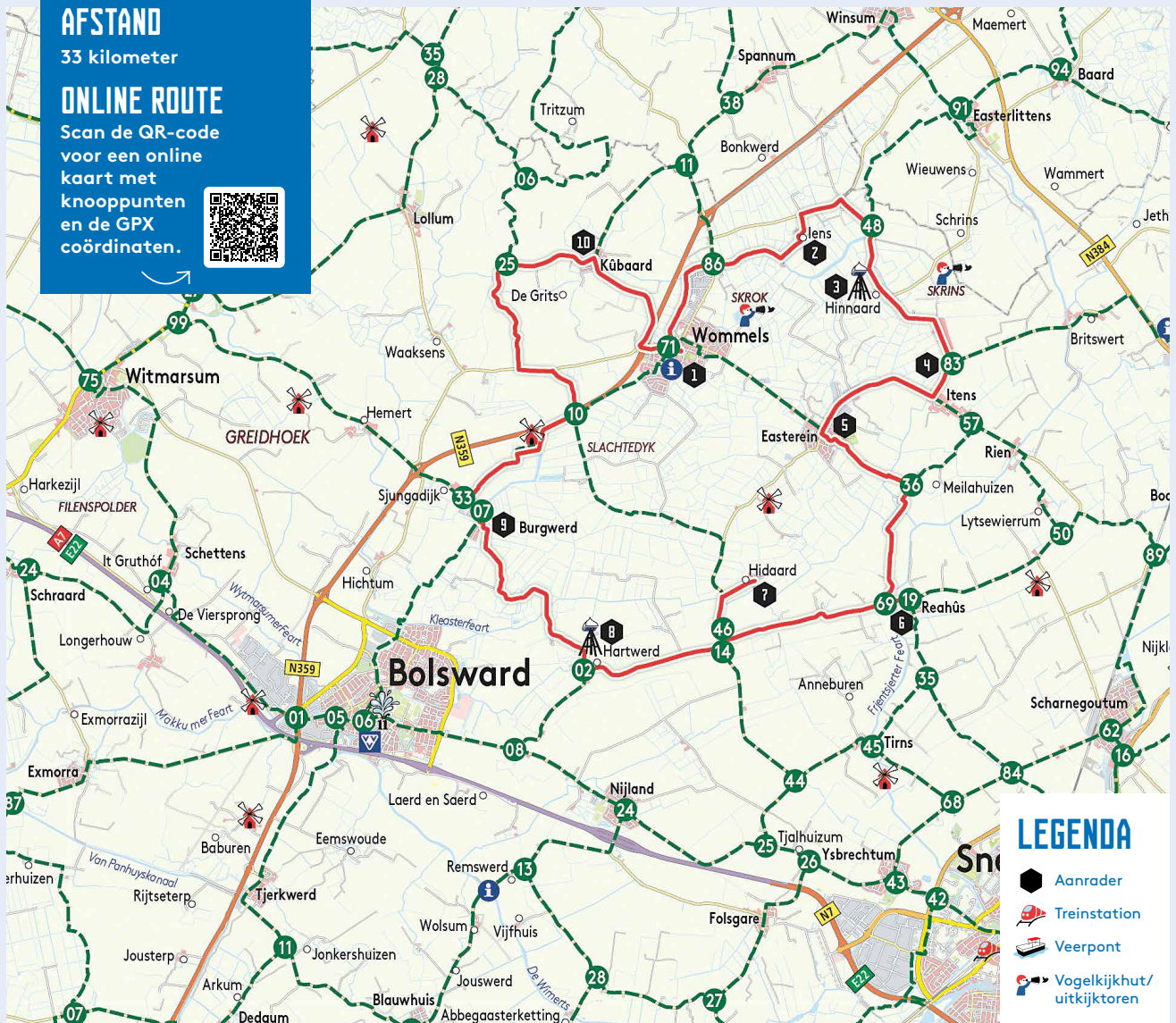

AFSTAND

33 kilometer

ONLINE ROUTE

Scan de QR-code voor een online kaart met knooppunten en de GPX coördinaten.

ROUTE 4 / IN MIDDELI OP 'E KLAAI

Onaangetast en Fries, dat zijn de *doarpkes yn de Greidhoeke*. Geniet een middag van fietsen over stokoude slingerende dijkjes als de Slachtedyk en over mooie paadjes langs het water van de Boalsserter Feart en Eastereiner Feart. Laat je hart veroveren door de terpdorpjes op de klei met hun monumentale kerken en klokkenstoelen.

ROUTE VIA KNOOPPUNTEN

START: Keatsebaen Wommels → → → lens → → Hinnaard → → Itens → RECHTS: Easterein → LINKS: → → LINKS: Reahûs en terug → → RECHTS: Hidaard en terug → → Hartwerd → Burgwerd → → → → RECHTS: Kûbaard → RECHTS: Wommels → → FINISH: Keatsebaen Wommels

ROUTE 4 / IN MIDDEI OP 'E KLAAI

1/ WOMMELS

Wommels was ooit een levendig centrum voor de kaashandel. Het lag strategisch aan de trekvaart, de toenmalige snelweg. Het kaaspakhuis uit 1905 lag tot de nok toe gevuld met kaas. Nu is het een museum: It Tsiispakhûs. Het vertelt het verhaal van koeien, melk en vakmanschap. Je ontdekt op welke manieren boeren werkten en hoe dat door de omstandigheden veranderde. Een aanrader.

➔ Ald Hiem 2

2/ IENS

De kerk op de terp stamt uit de 13^e eeuw. De toren diende ooit als verdedigingstoren. Binnen in de kerk vind je een oude altaarsteen en de grafsteen van Bocco van Burmania. Op het dak staat een opvallende gouden ster. De kerk ligt op het Fryske Tsjerkepaad en is in de zomer open.

➔ Van Burmaniawei 3

3/ HINNAARD

Een oud kerkhof. Omringd door iepen en iepenhaag. De stilte wordt hier niet verstoord. Alleen de wind ritselt door het bladerdak. Hier stond een oude kerk. Die is gesloopt in

HINNAARD

de 19^e eeuw. Met een deel van gele moppen die restten is een vierkante voet gemetseld waarop het huidige klokhuis staat. De klok daarin is uit de 13^e eeuw.

➔ Sassingawei 3

4/ ITENS

Ten noorden van het dorp staat een opvallende Amerikaanse windmotor uit de jaren dertig. Het type komt uit ehh... Amerika maar deze is gewoon gebouwd in Balk. De molen pompt water uit de polder. Bij harde wind draait hij zichzelf uit de wind. Geen molenaar meer nodig dus. Slim bedacht.

➔ Ten noorden van het dorp langs de Oosterwierumer Oudvaart

5/ EASTEREIN

Weet je wat een sacristie is? Dat is een ruimte in een kerk waar ze voorwerpen bewaren die in een dienst gebruikt worden en waar de dominee zich kan omkleden. Een opslag- en kleedkamer ineen dus. De oudste sacristie van Friesland vind je in de kerk van Easterein. Stap er gerust binnen om de bijzondere sfeer te ervaren.

➔ Tsjerkebuorren 2

6/ REAHÛS

Reahûs is katholiek. Vroeger was heel Fryslân katholiek. Maar na de beeldenstorm in 1566 veranderde dat. Vanaf die tijd kwamen katholieken in het geheim samen in schuilkerken. Dat zijn verborgen kerken in een huis of boerderij. Op plekken zoals Bongastate en de Pölle. Later, toen het weer kon, werd de Sint Martinuskerk gebouwd. Overdag is hij open.

➔ Slypsterwei 3

7/ HIDAARD

Hidaard ligt hoog op een terp in het open landschap. Daar staat ook de Thomaskerk, vernoemd naar de laatste abt van klooster Bloemkamp. Langs het dorp stroomt de Kloostervaart. Via die vaart reisden monniken en handelaren vroeger door het gebied. De Slachtedyk vormt nog altijd de toegang tot het dorp. Hidaard, één en al historie dus.

➔ Hidaard 1

8/ HARTWERD

Hoe zit het nou met die klokkenstoelen? Heel simpel, een klokkenstoel werd gebouwd als een dorp geen geld had voor een complete kerktoeren. Logisch dat je ze vooral in kleine dorpen ziet. Ook in Hartwerd. De klok riep vroeger iedereen bijeen voor nieuws, werk of afscheid. De Galm, het Hartwerder klokkenluidersgilde, houdt de traditie in ere.

➔ Kerkbuurt 1

9/ BURGWERD

Even je tocht onderbreken voor een kopje thee? Ga naar de theetuin van Marijke Strikwerda. Aan de Doniaweg, midden in het dorp. 'Theetúntsje Selfhelp'. De naam zegt het al. Je zet zelf je thee of koffie. Verser kan niet. Ondertussen geniet je van het uitzicht. In de houten kast vind je eieren en schapenkaas. Ook lekker.

➔ Doniaweg 5

10/ KÛBAARD

Kûbaard heeft een onverwachte literaire geschiedenis. Hier werd de schrijfster Petronella Moens geboren. Ze verloor als kind haar zicht. Maar later was ze wel in staat om honderden gedichten, verhalen en politieke teksten te schrijven. Haar liederen worden bij tijd en wijle nog gezongen. En er is een straat naar haar vernoemd.

➔ Tsjerkebuorren 5

1

2

5

6

7

8

9

10

